

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیان محیط زیست کلان

تحلیلی بر لزوم برنامه آمایش جنگل در برنامه ریزی منابع جنگلی زاگرس

بیت الله محمودی^۱، جهانگیر فقهی^۲، افشین دانه کار^۳، امین حق ستان^{۴*}

^۱ دانشجوی دکتری جنگلداری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، b.mahmoudi@ut.ac.ir

^۲ عضو هیأت علمی دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران jfegghi@ut.ac.ir

^۳ عضو هیأت علمی دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

^۴ کارشناس ارشد منابع طبیعی haghsetan@gmail.com

چکیده

برنامه ریزی در حوزه منابع جنگلی کشور در وضعیت کنونی، در اختیار برنامه ریزی های ملی، منطقه ای و ناحیه ای است که این رویکرد صدمات زیادی را به عرصه های جنگلی و ناپایدار شدن موجودیت آنها وارد کرده است. توسعه نیافتگی در گستره های جنگلی کشور زاگرس به عنوان یکی از منابع گردشگری کشور، عامل اصلی تخریب جنگل و روند قهقراپی حاکم بر این منابع است. در این مطالعه لزوم به کارگیری فرایند آمایش منابع جنگلی در زاگرس در راستای مدیریت کلان منابع جنگلی این منطقه مورد تحلیل قرار گرفته است. در این راستا وضعیت کنونی برنامه ریزی منابع جنگلی کشور، وضعیت مدیریت منابع جنگلی در زاگرس، نقش آمایش سرزمین در برنامه ریزی منابع جنگلی و در نهایت مفهوم آمایش جنگل بررسی شد. در واقع برای کنترل صدمات طرح های توسعه ای به منابع جنگلی لازم است رویکردی در برنامه ریزی اتخاذ شود که آسیب رسانی به این منابع را به حداقل رساند. با توجه به ماهیت کلان نگرانی برنامه ریزی آمایشی، که طرح های مختلف توسعه و همچنین حفاظت از محیط زیست را همزمان در خود در بر می گیرد، انتخاب این شیوه راهکاری مناسب در فرایند برنامه ریزی کلان منابع جنگلی است. در آمایش جنگل، فرایند برنامه ریزی توسعه بر اساس ماهیت عملکردی و کارکردی اکوسیستم های جنگلی که خود منتج شده از ساختار و فرایند های زیستی این اکوسیستم ها است (تحلیل اکوسیستمی) و از طرفی دیگر بر اساس نوع ارتباط و همبستگی انسان و طبیعت (اکولوژی انسانی) صورت می پذیرد. با به کارگیری الگوی آمایش منابع جنگلی می توان به ارائه رویکردی پایدار در برنامه ریزی منابع جنگلی در زاگرس دست یافت.

کلمات کلیدی: برنامه ریزی جنگل، آمایش جنگل، آمایش سرزمین، جنگل های زاگرس.